

Liparis-sukuun kuuluu lähes 300 lajia. Suvun kasvualue on laaja: trooppinen Aasia, läntinen Afrikka, Brasilia ja Peru, Florida, jopa Euroopassa kasvaa yksi laji (kiiltovalkku, *Liparis loeselii*). Useimmat lajit ovat maaorkideoita, mutta moni kasvaa myös litofyyttinä kivien päällä. Suvun kasveja on löydetty kasvupaikoilta, joiden korkeus merenpinnasta on 600–3000 metriä.

Harvardin yliopiston botaniikan professori Oakes Ames järjesti 1900-luvun alkupuolella useita kasvien tutkimusmatkoja, jotka suuntautuivat Floridaan, Karibian saarille, Filippiineille sekä Keski- ja Etelä-Amerikkaan. Filippiinien Mindanao- ja Palawan-saarilta löydettiin 1907 laji, jonka Ames kuvasi *Notes on Philippine orchids with descriptions of new species* -teoksessa nimellä *Cestichis nutans*. Hän siirsi sen *Liparis*-sukuun 1915 teoksessaan *Orchidaceae* 5.

Liparis nutans kasvaa Filippiinien eteläosissa litofyyttinä varjoisissa metsissä, jotka ovat läpi vuoden kosteita.

Kuvaus

*Liparis nutans*in varsimukula on pieni, vain muutaman sentin korkuinen. Siitä kasvava lehti on 30 senttiä pitkä ja 3–6 senttiä leveä. Näiden liitoskohdasta kasvaa kukintovarsi aluksi lehden päällä lehtiruodin suuntaisesti. Kun kukintovarsi on täysin kasvanut 30–35 sentin pituiseksi, se alkaa hiukan taipua. Kukat, joita on parikymmentä, kasvavat vuoroittain tasaisesti pitkin kukintovartta ja avautuvat alimmaisista alkaen.

Kellanuskeiden kukkien läpimitta on noin sentin. Kukan näyttävin osa, huuli, on kirkkaamman punainen ja viuhkamainen. Kukinta-aika on loppukesästä myöhäissyksyyn. Kukissa ei ole mainittavaa tuoksua ja ne kestävät muutaman viikon.

Kasvatus

Liparis nutans on kasvanut lasikossani pian 8 vuotta ja uskollisesti sen hauskat kukat ovat lehahtaneet piristämään syksyn harmautta. Se on kasvanut lasikon pohjalla muiden orkideoiden varjossa hyvin vähällä hoidolla. Vein sen kesällä 2012 ulos, ei olisi

pitänyt, sillä se oli syksyllä resuisessa kunnossa palovammoineen ja etanansyömine koloineen. Mutta hämmästyttävän hyvin se on niistäkin toipunut. Ilmankosteus on lajille tärkeä, siksi epäilen sen viihtymistä ikkunalaudalla, vaikka se muuten vaatimaton kasvi onkin. Päivisin lasikon lämpö on lähellä 28 astetta, öisin viilenee 20 asteeseen. Ilmankosteus on 60–70 prosenttia. Kastelen juuriston noin kerran viikossa vedellä, jossa on kasvukaudella mukana vähän ravinnetta.

Teksti ja kuvat OILI PENTINSAARI

Liparis nutans

